

Vaiko teisių apsaugos sistemos naujovės Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo kontekste

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Palanga
2017-11-16

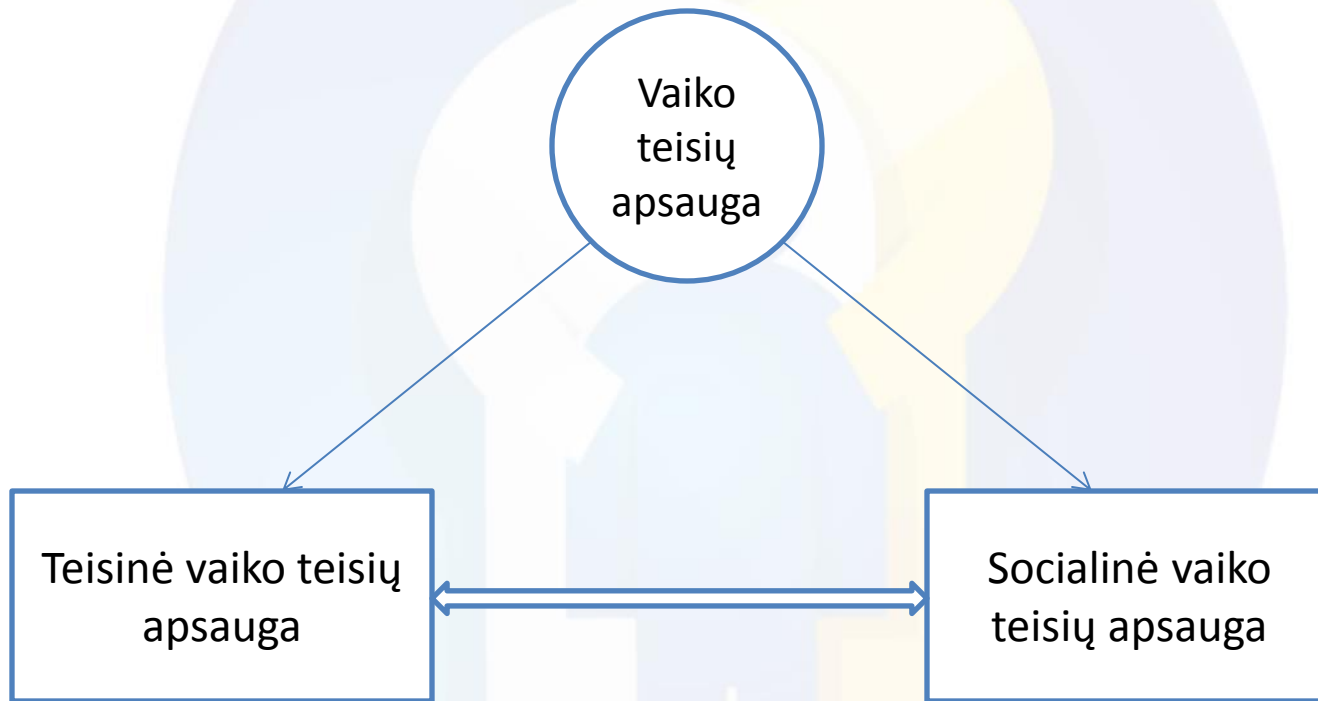
**Vaikas - tai meilė,
tapusi matoma.**

Esminės vaiko teisių apsaugos sistemos naujovės, susijusios su VTA sistemos pertvarka

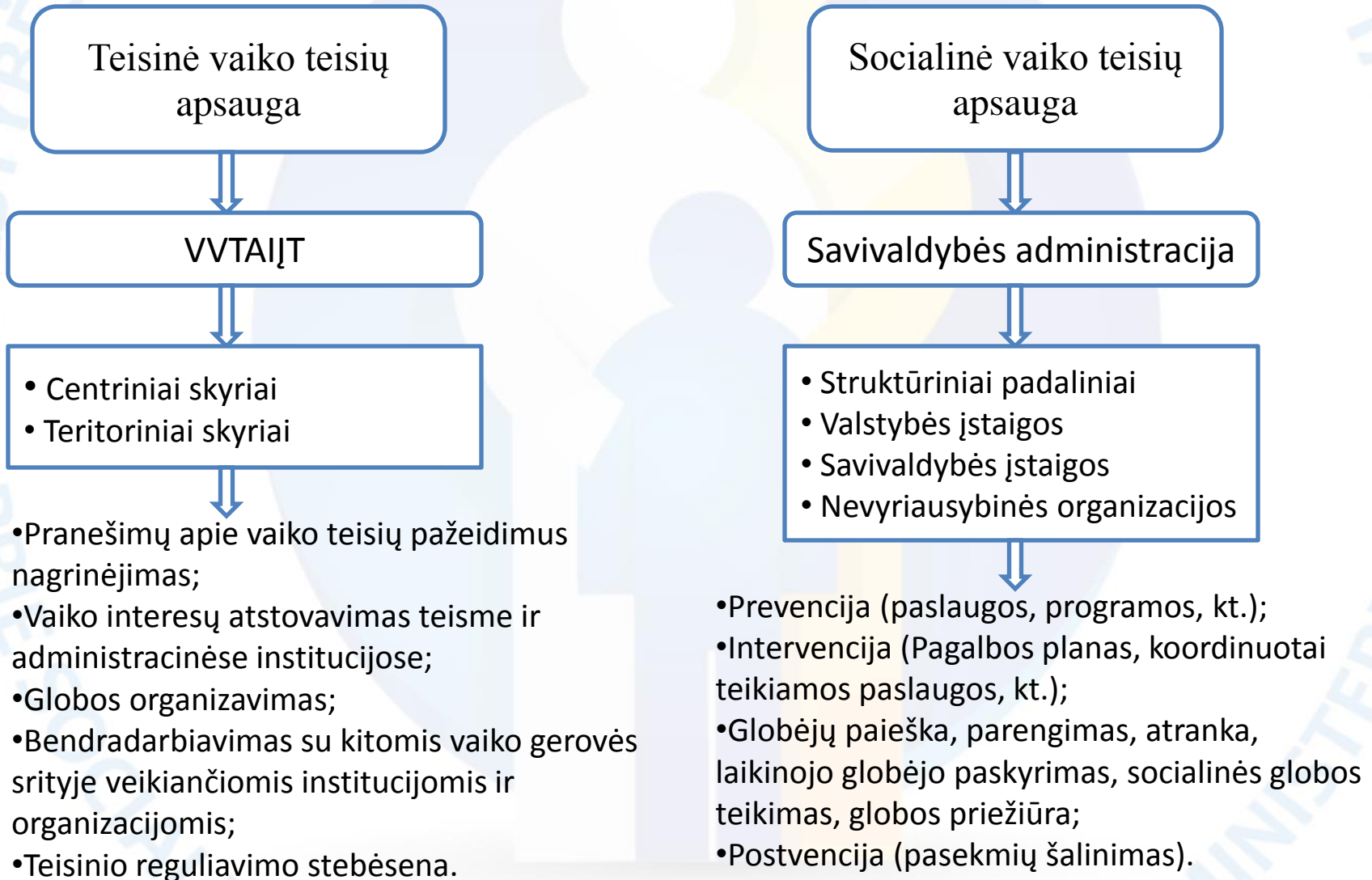
- Teisinės ir socialinės vaiko teisių apsaugos atribojimas;
- Pranešimų apie vaiko teisių pažeidimus nagrinėjimas;
- Vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą instituto įtvirtinimas įstatyme;
- Teismo įtraukimas į vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą procesą;
- Globos organizavimo modelio pertvarka;
- Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius;
- Atvejo vadyba.

Teisinės ir socialinės vaiko teisių apsaugos atribojimas (I)

Funkcijų ir atsakomybių atribojimas paremtas glaudžiu bendradarbiavimu

Teisinės ir socialinės vaiko teisių apsaugos atribojimas (II)

Pranešimų apie vaiko teisių pažeidimus nagrinėjimas

Informacijos apie galimus vaiko teisių pažeidimus gavimas

Reagavimas

Smurtas:
tą pačią dieną, tačiau ne vėliau
kaip per 6 valandas

Su smurtu nesusiję pažeidimai:
Nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip
per 3 darbo dienas

- Apsilankymas vaiko (gyvenamojoje ar neutralioje, kurioje randasi vaikas) aplinkoje
- Susitikimas su vaiku, vaiko išklausa (smurto atveju, esant poreikiui, pasitelkiant psichologą)
- Vaiko aplinkos įvertinimas
- Grėsmės vaikui lygio nustatymas
- Nustačius antrą grėsmės vaikui lygį – vaiko paėmimas iš jo atstovų pagal įstatymą (kreipimasis į teismą dėl leidimo paaimti vaiką išdavimo)
- Atvejo vadybininko paskyrimo inicijavimas
- Paėmus vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą – mobilios komandos paskyrimo organizavimas
- Pagalbos plano sudarymo ir įgyvendinimo koordinavimas
- Vaiko grąžinimo jo atstovams pagal įstatymą organizavimas / kreipimasis į teismą dėl tėvų valdžios ribojimo, nuolatinės globos nustatymo ir nuolatinio globėjo paskyrimo

Vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą instituto įtvirtinimas įstatyme

Pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą:

- Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Vidaus reikalų ministrų 2016 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. A1-362/V-936/V-646/1V-495 “Dėl bendro darbo su šeimomis tvarkos aprašo patvirtinimo”
- Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas

Pagal nuo 2018 m. liepos 1 d. įsigaliosiantį reguliavimą:

- Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas
- Civilinis kodeksas
- Civilinio proceso kodeksas

Teismo įtraukimas į vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą procesą

Pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą:

- Sprendimą paimiti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą priima VTAS
- Vaiko paėmimo pagrįstumą patikrina Savivaldybės administracijos direktorius nustatydamas laikinąją globą

Pagal nuo 2018 m. liepos 1 d. įsigaliosiantį reguliavimą:

- Sprendimą paimiti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą priima teritorinis VTAS
- **Vaiko paėmimo pagrįstumą patikrina teismas, išduodamas arba atsisakydamas išduoti teismo leidimą dėl vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą (vaiko paėmimo legalizavimas)**
- Savivaldybės administracijos direktorius nustato laikinąją globą

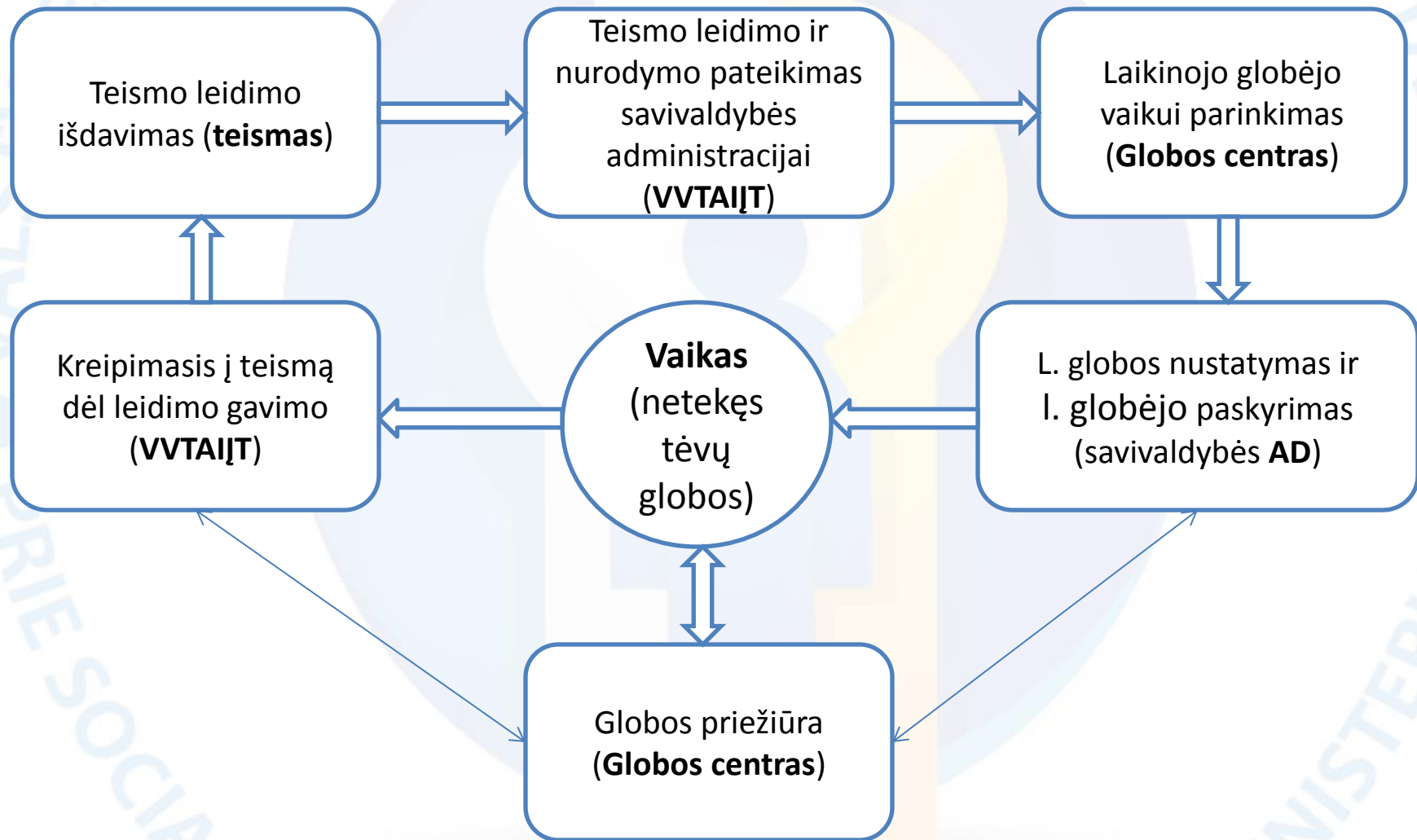
Laikinosios globos organizavimo modelio pertvarka

- Be tėvų globos likusio vaiko nustatymas (vaiko paėmimas)
- Laikinosios globos nustatymo ir laikinojo globėjo paskyrimo inicijavimas
- Globos priežiūros ir Pagalbos plano koordinavimas
- Kreipimasis į teismą dėl tėvų valdžios ribojimo
- Kreipimasis į teismą dėl nuolatinės globos nustatymo ir nuolatinio globėjo paskyrimo

- Globėjų paieška
- Globėjų parengimas
- Globėjų parinkimas
- Laikinosios globos nustatymas / laikinojo globėjo paskyrimas
- Pagalbos plano parengimas ir įgyvendinimas
- Paslaugų teikimas
- Globos priežiūra

Laikinosios globos organizavimo schema

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas ir Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinarius

- ✓ nustato vaikams ar jų atstovams pagal įstatymą koordinuotai teikiamų savivaldybėje švietimo, socialinių, sveikatos priežiūros paslaugų bendrą poreikį (34 str. 3 d.);
- ✓ rengia paslaugų plėtros planą (34 str. 3 d.);
- ✓ atlieka Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme nustatytas funkcijas (34 str. 3 d.);
- ✓ atsiskaito savivaldybės administracijai už vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą, jų vykdymo eigą ir rezultatus (52 str. 1 d. 5 p.).

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius ir pagalbos šeimai teikimas Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo kontekste

- **Prevenција:**

- Pagal vaiko, jo atstovų pagal įstatymą, švietimo, sveikatos priežiūros ar kitų įstaigų, organizacijų kreipimąsi, kai nenustatyta vaiko teisių pažeidimų

- **Intervencija:**

- Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonių įgyvendinimas
- *Atvejo vadyba pagal VTAPĮ?*

- **Postvencija:**

- Kai vaikas tapo nusikalstamos veikos auka ar liudininku

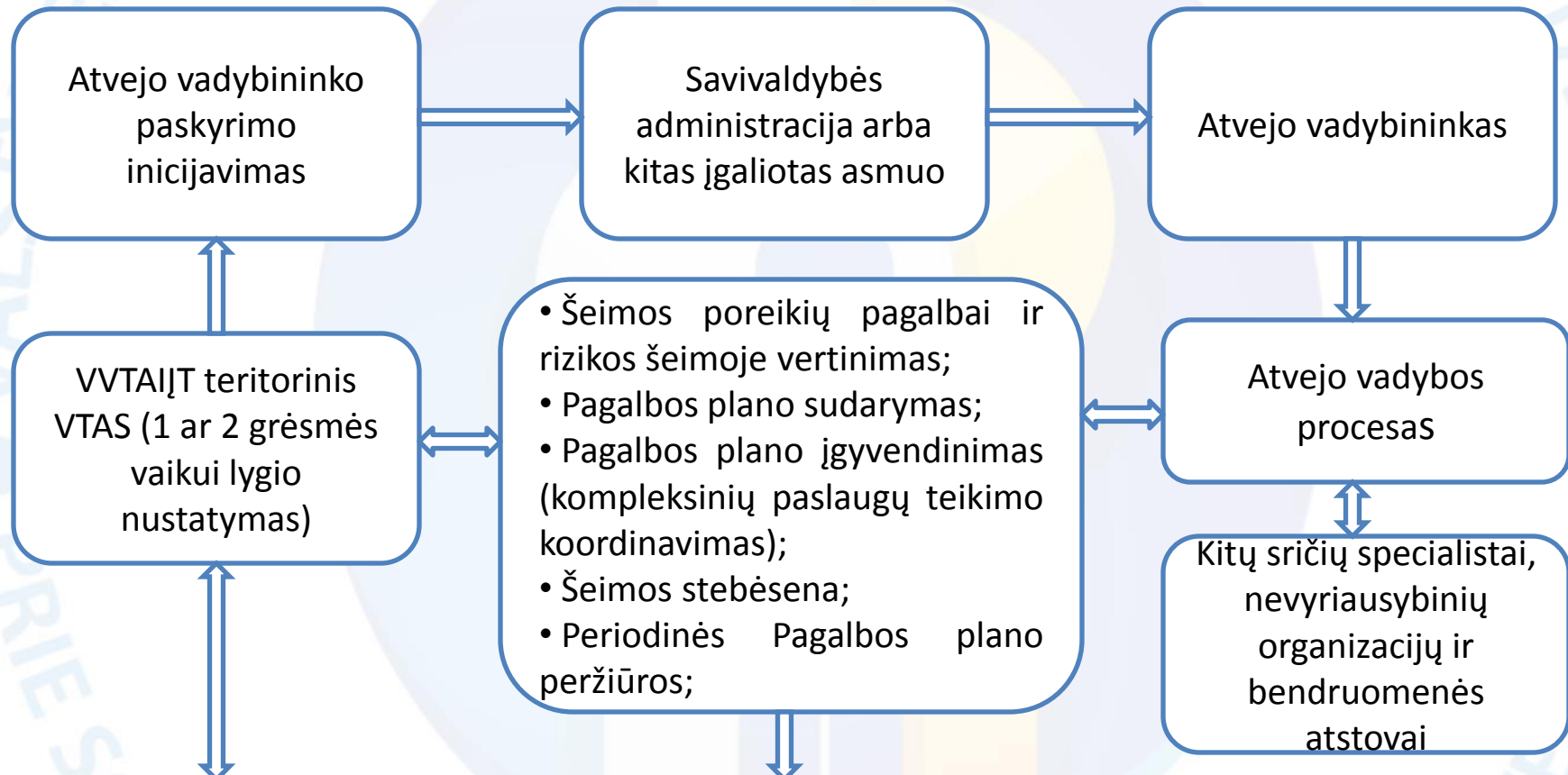

**Atvejo vadyba
pagal VTAPĮ**

ir

**pagal Koordinuotai teikiamų švietimo
pagalbos, socialinių ir sveikatos
priežiūros paslaugų tvarkos aprašą**

Atvejo vadyba pagal VTAPĮ

- 1 grėsmės vaikui lygis: atvejo vadybos proceso užbaigimas / 2 grėsmės vaikui lygio nustatymas;
- 2 grėsmės vaikui lygis: atvejo vadybos proceso užbaigimas / 1 grėsmės vaikui lygio nustatymas / tėvų valdžio ribojimas

Atvejo vadyba pagal Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašą

- Poreikis keisti Koordinuotai teikiamų paslaugų turinį, trukmę, paslaugų teikėjus, ar kitų priežasčių, dėl kurių Planas negali būti įgyvendintas, atsiradimas
- Poreikis teikti siūlymą dėl Koordinuotai teikiamų paslaugų teikimo termino pratęsimo, nutraukimo

✓ Nėra vaikų, yra žmonės...

✓ Vaiko vertę galima sužeisti, tačiau negalima jos sunaikinti ar atimti...

✓ Vaiko teisės yra žmogaus teisių ir būties pagrindas...

Janusz Korczak
(1878–1942)

AČIŪ UŽ DĖMESĮ

el. paštas: info@vaikoteises.lt;
www.vaikoteises.lt